

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

Кафедра обліку і аудиту

06-02-55

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

**Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи**

О.А. Лагоднюк

(підпис) _____
(прізвище, ініціали)

« ____ » _____ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

«Вступ до фаху «Облік і оподаткування»

«Introduction to the specialty «Accounting and taxation»

спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

specialty 071 «Accounting and taxation»

Рівне - 2017

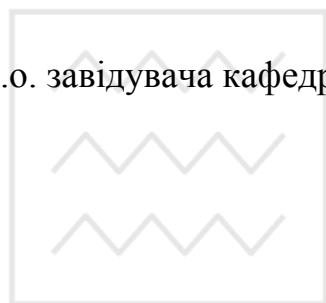
Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до фаху «Облік і оподаткування» для студентів за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування». – Рівне: НУВГП, 2017. – 14 с.

Розробник: О.М. Гарнага, доцент кафедри обліку і аудиту, кандидат економічних наук, доцент.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри обліку і аудиту

Протокол від « 24 » жовтня 2017 року № 3

В.о. завідувача кафедри _____

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Н.М. Позняковська

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»

Протокол від « 24 » жовтня 2017 року № 3

Голова методичної комісії _____

О.В. Павелко

ВСТУП

Програма обов'язкової навчальної дисципліни «Вступ до фаху «Облік і оподаткування» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності «Облік і оподаткування».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні знання про сутність і зміст спеціальності «Облік і оподаткування».

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Вступ до фаху «Облік і оподаткування» є складовою частиною циклу фундаментальних дисциплін для підготовки студентів за спеціальністю «Облік і оподаткування».

Вивчення курсу передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів – «Організація первинного обліку», цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях, практичних заняттях, самостійної роботи та виконання поставлених задач.

Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

АНОТАЦІЯ

«Облік і оподаткування» належить до важливих спеціальностей, тому що жодне підприємство чи організація не може обійтися без кваліфікованого облікового працівника. Бухгалтер – один з небагатьох фахівців, які працюють у всіх без винятку сферах підприємницької діяльності та галузях національної економіки.

Завдання вивчення дисципліни: підвищення рівня загальноекономічної та професійної підготовки фахівців; ознайомлення з організацією навчального процесу у вищій школі; опанування основних теоретичних положень бухгалтерського обліку; вивчення основ організації та методики фінансового контролю; засвоєння організації й основних елементів методики економічного аналізу; формування загального уявлення про автоматизоване ведення обліку, аналізу і аудиту.

Бухгалтерський облік є досить важливим інструментом управління діяльністю підприємства, відтак, знання з навчальної дисципліни «Вступ до фаху «Облік і оподаткування» дозволяють з'ясувати економічну сутність понять, що застосовуються у бухгалтерській практиці, та досягнути механізм формування показників фінансової звітності, що створює можливість впливу на їх рівень за допомогою певних важелів. Дисципліна «Вступ до фаху «Облік і оподаткування» базується на знаннях, одержаних з інших дисциплін фундаментальної підготовки бакалавра і, в свою чергу, є основою для вивчення інших дисциплін фахової підготовки, наприклад, «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік».

Ключові слова: облік, бухгалтер, звітність, аналіз, аудит, оподаткування.

ABSTRACT

"Accounting and taxation" belongs to important specialties, because no enterprise or organization can do without a qualified accountant. An accountant is one of the few professionals who work in all areas of entrepreneurship and national economy.

Tasks of studying discipline: raising the level of general economic and professional training of specialists; acquaintance with organization of educational process in high school; mastering the basic theoretical accounting regulations; study of the foundations of organization and methods of financial control; assimilation of organization and basic elements of the economic analysis method; forming a general idea of automated accounting, analysis and audit.

Accounting is a very important tool for managing the activities of the enterprise, so knowledge of the discipline "Introduction to the specialty «Accounting and taxation»" allows you to find out the economic essence of the concepts used in accounting practice, and to understand the mechanism of indicators formation in financial reporting, which creates an opportunity to influence on their level with certain levers.

The discipline "Introduction to the specialty «Accounting and taxation»" is based on the knowledge gained from other disciplines of fundamental bachelor's training and, in its turn, is the basis for studying other disciplines of professional training, for example, "Accounting", "Financial Accounting".

Key words: accounting, accountant, reporting, analysis, audit, taxation.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування» (шифр і назва)	нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: –		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-й
		Лекції	
		16 год.	2 год.

Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Рівень вищої освіти: бакалавр	Практичні, семінарські	
		14 год.	6 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
		Індивідуальні завдання	
		–	
		Вид контролю:	
іспит	іспит		

Примітка.

Співвідношення кількості аудиторних годин до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - 33 % та 67 %;

для заочної форми навчання - 9% і 91%.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Вступ до фаху «Облік і оподаткування» – підготувати студентів до навчання у вищому навчальному закладі, надати майбутнім спеціалістам базові теоретичні знання про сутність і зміст спеціальності «Облік і оподаткування», зорієнтувати студентів в особливостях набуття знань з питань організації та ведення бухгалтерського обліку, аналізу, аудиту та оподаткування, їх інформаційно-правового забезпечення для використання в практичній діяльності.

Завдання дисципліни «Вступ до фаху «Облік і оподаткування» - сформувати у студентів систему знань щодо сутності та соціального значення вищої освіти; засвоїти основні терміни та поняття системи організації навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі України, ознайомити студентів з професійними вимогами до фахівця, необхідними практичними вміннями та навичками, засвоїти базові теоретичні знання з бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту; сформувати у студентів навички самостійного й ефективного навчання у вищому навчальному закладі як основи професійної підготовки.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- основні поняття системи вищої освіти та організації, інформаційного забезпечення навчального процесу;
- основи інформаційно-правового забезпечення знань з обліку і оподаткування;
- складові професійної підготовки фахівців напряму;

- базові теоретичні аспекти сутності і змісту спеціальності «Облік і оподаткування»;
- особливості питань організації та ведення бухгалтерського обліку, аналізу, аудиту та оподаткування;

вміти:

- планувати, організовувати і аналізувати власну навчальну діяльність;
- організовувати та вести пошукову та науково-дослідну роботу;
- застосувати набуті знання в практичній діяльності за фахом «Облік і оподаткування».

Формування спеціальних компетентностей та програмні результати навчання

Спеціальні компетентності	Програмні результати навчання
Здатність формувати обліково-аналітичну інформацію для ефективного управління діяльністю підприємства, установи, організації	Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством, установою, організацією та обґрунтовувати рішення з використанням обліково-аналітичної інформації
	Усвідомлювати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності
Здатність до відображення відомостей про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.	Знати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств, установ, організацій
Здатність постійно підвищувати свій професійний рівень з урахуванням національних та глобальних тенденцій у розвитку професії.	Здатність до особистісно-професійного саморозвитку
	Аналізувати розвиток системи і моделей бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з урахуванням професійного світогляду.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Система вищої освіти в Україні, її особливості.

Структура вищої освіти в Україні. Освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні освіти. Мета та завдання вищої освіти. Принципи вищої освіти в Україні. Види вищих навчальних закладів. Принципи діяльності вищих навчальних закладів.

Головні завдання вищого навчального закладу. Організаційна структура вищого навчального закладу, зокрема НУВГП.

Тема 2. Форми, види і методи навчання та контролю у вищій школі

Форми навчання у вищому навчальному закладі: денна, заочна, дистанційна, екстернатна. Основні форми організації навчального процесу у вищих навчальних закладах. Види навчальних занять: лекції, лабораторні, практичні, семінарські та індивідуальні заняття, консультації. Індивідуальні завдання. Комплексні форми організації навчального процесу. Самостійна робота студентів. Мета, завдання та види практичної підготовки студентів. Безперервність та послідовність видів практики. Система організації науково-дослідної роботи студентів.

Тема 3. Історія бухгалтерського обліку

Загальні питання історії бухгалтерського обліку. Історія бухгалтерського обліку України. Напрямки удосконалення бухгалтерського обліку в сучасний період. Бухгалтерський облік: суть, значення, стандарти. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні.

Тема 4. Організаційні передумови підготовки фахівців з обліку і оподаткування

Кадровий склад випускової кафедри. Роль випускової кафедри у забезпеченні змісту та організації підготовки фахівців з економіки. Ознайомлення з навчальним планом, графіком навчання, навчальні дисципліни та, послідовність їх вивчення, структурно-логічна схема, загальний обсяг навчальних годин та їх структура за формами організації навчання.

Тема 5. Загальні питання організації та ведення бухгалтерського обліку, оподаткування

Класифікація видів обліку. Вимірники обліку. Мета, завдання та принципи бухгалтерського обліку. Звітність підприємства. Облікова політика підприємства. Бухгалтерський баланс, його зміст та принципи побудови. Типи господарських операцій та їх вплив на побудову балансу підприємства.

Тема 6. План рахунків та форми бухгалтерського обліку

Рахунки бухгалтерського обліку, їх суть, структура і будова. Побудова та коротка характеристика плану рахунків. Кореспонденція рахунків. Класифікація рахунків за економічним змістом, за призначенням і структурою. Узгодженість плану рахунків із структурою фінансових звітів.

Тема 7. Основні поняття аналізу діяльності підприємств

Основні поняття та роль економічного аналізу в ринкових відносинах. Історія та перспективи розвитку економічного аналізу. Функції і значення економічного аналізу. Методи економічного аналізу. Аналіз господарської діяльності суб'єкта господарювання.

Тема 8. Основні поняття аудиторської діяльності в сучасних умовах

Історія розвитку аудиту. Передумови виникнення аудиту. Сутність і предмет аудиту. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання. Теоретичні аспекти аудиту фінансової звітності.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
Модуль 1												
<i>Змістовний модуль 1.</i>												
Тема 1. Система вищої освіти в Україні	10	2	2			6	8				8	
Тема 2. Форми, види і методи навчання та контролю у вищій школі	9	2	1			6	9		1		8	
Тема 3. Історія бухгалтерського обліку	9	2	1			8	9		1		8	
Тема 4. Організаційні передумови підготовки фахівців з обліку і оподаткування	12	2	2			8	8				8	
Тема 5. Загальні питання організації та ведення бухгалтерського обліку, оподаткування	12	2	2			8	16	1	1		14	
Тема 6. План рахунків та форми бухгалтерського обліку	12	2	2			8	13		1		12	
Тема 7. Основні поняття аналізу діяльності підприємств	12	2	2			8	13		1		12	
Тема 8. Основні поняття аудиторської діяльності в сучасних умовах	12	2	2			8	14	1	1		12	
Всього годин	90	16	14			60	90	2	6		82	

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
-	-	-	-

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 1. Система вищої освіти в Україні	2	-
2.	Тема 2. Форми, види і методи навчання та контролю у вищій школі	1	1
3.	Тема 3. Історія бухгалтерського обліку	1	1
4.	Тема 4. Організаційні передумови підготовки фахівців з обліку і оподаткування	2	-
5.	Тема 5. Загальні питання організації та ведення бухгалтерського обліку, оподаткування. Розв'язування задач.	2	1
6.	Тема 6. План рахунків та форми бухгалтерського обліку. Розв'язування задач.	2	1
7.	Тема 7. Основні поняття аналізу діяльності підприємств. Розв'язування задач.	2	1
8.	Тема 8. Основні поняття аудиторської діяльності в сучасних умовах. Розв'язування задач.	2	1
	Разом	14	6

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
-	-	-	-

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

Підготовка до аудиторних занять – 0,5 год/1 год. занять.

Підготовка до контрольних заходів – 6 год. на 1 кредит ЄКТС.

Опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях.

8.1. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1. Початки зародження обліку Зародження обліку в Стародавньому світі. Облікові системи Стародавнього Сходу. Облік в Античному світі.	6	8
2.	Тема 2. Формалізація облікових записів і зародження подвійної бухгалтерії	6	8

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
	Облік у період раннього Середньовіччя. Зміст та значення в історії обліку «Трактату про рахунки і записи». Поширення подвійного запису у різних країнах світу.		
3.	Тема 3. Формування бухгалтерського обліку як науки Зародження бухгалтерської науки в Італії. Становлення і розвиток облікової думки у французькій та німецькій школах бухгалтерського обліку. Формування англійської та англо-американської облікової наукової школи. Становлення і розвиток російської бухгалтерської школи.	6	8
4.	Тема 4. Еволюція основних методичних засад бухгалтерського обліку Розвиток основних форм обліку. Історичний розвиток та принципи побудови планів рахунків. Історичний розвиток теорій подвійного запису. Розвиток балансових теорій.	6	8
5.	Тема 5. Становлення бухгалтерського обліку в Україні Облік на території України в дослов'янський період. Облік на території України в період княжої та польсько-литовської доби. Бухгалтерський облік в Україні у XIV-XVIII ст. Облік в Україні наприкінці XVIII – на початку XX ст. Бухгалтерський облік в Україні у радянський період. Виникнення та розвиток української бухгалтерської школи.	6	8
6.	Тема 6. Бухгалтерський облік у країнах світу у XX столітті Розвиток обліку в англійських країнах. Розвиток обліку в європейських країнах. Облік у інших країнах. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку.	6	8
7.	Тема 7. Історія становлення і розвитку економічного аналізу Історичні етапи розвитку економічного аналізу. Зародження аналізу у Стародавньому світі та в період античності. Економічний аналіз в добу Середньовіччя. Становлення та розвиток економічного аналізу в індустріальну та постіндустріальну епохи. Основні етапи розвитку вітчизняного економічного аналізу.	12	17
8.	Тема 8. Історія становлення і розвитку аудиту Передумови та теорії виникнення аудиту. Виникнення аудиту у Стародавньому світі та в епоху Середньовіччя. Розвиток аудиту у світі. Розвиток вітчизняного аудиту.	12	17
Разом		60	82

9. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

-

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційного курсу застосовується слайдова презентація (із застосуванням PowerPoint), роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань. На практичних заняттях використовуються методи діалогу, аналізу конкретних ситуацій, вирішуються ситуаційні завдання, задачі, кейси.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Контроль знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється в усній і письмовій формі. Контрольні завдання за змістовим модулем включають теоретичну частину (тестові завдання).

Контроль роботи студентів проводиться за такими видами робіт:

- наявність лекційного матеріалу – шляхом перегляду конспектів;
- робота на практичних заняттях – шляхом усного опитування і перевірки виконаних практичних завдань;
- підготовка та презентація реферату;
- підготовка до видання наукових статей, тез для участі в конференціях.

Усі форми контролю включені до 100-бальної шкали оцінювання.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних заняттях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями:

1. Розрахункові завдання (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0 % – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

2. Ситуаційні вправи, конкретні ситуації та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль №1 (0 - 60)									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40	100
0-7	0-7	0-7	0-7	0-8	0-8	0-8	0-8		

T1, T2, T3 ... — теми змістового модуля.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
90-100	„Відмінно”
82-89	„Добре”
74-81	„Добре”
64-73	„Задовільно”
60-63	„Задовільно”
35-59	„Незадовільно” з можливістю повторного складання
0-34	„Незадовільно” з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Вступ до фаху «Облік і оподаткування» включає:

1. Завдання для проведення практичних занять (у електронному і паперовому вигляді).

2. Опорний конспект лекцій (у електронному і паперовому вигляді) по всіх темах курсу, у тому числі і для самостійного вивчення.

3. Пакети тестових завдань по кожній темі і в цілому по всьому курсу дисципліни.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

14.1. Базова література

1. Загородній А.Г. Облік і аудит. Вступ до фаху: навч. посіб. / А.Г. Загородній, Г.І. Кіндрацька. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015. - 288 с.
2. Лень В. С. Облік і аудит. Вступ до фаху: навч. посіб. / В.С. Лень. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.

14.2 Допоміжна література

3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
4. Податковий кодекс України від 2.12.2010 № 2756 – VI / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
5. Бруханський Р.Ф. Бухгалтерський облік : підруч. / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль: ТНЕУ, 2016. – 480 с.
6. Садовська І.Б. Бухгалтерський облік: навчальний посібник для вищої школи. / Луцьк. нац. техн. ун-т. - К.: Центр учбової літератури, 2013. - 688 с.
7. Виноградова М. О. Аудит : навчальний посібник / М. О. Виноградова. – К. : ЦУЛ, 2014. – 500 с.
8. Шара Є. Ю. Бухгалтерський облік у бюджетних установах і організаціях : навч. посіб. / Є. Ю. Шара. – К. : ЦУЛ, 2011. – 440 с.
9. Михайлов М. Г. Бухгалтерський облік у бюджетних установах / М. Г. Михайлов. – К. : ЦУЛ, 2011. – 384 с.
10. Атамас П. Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки : навч. посіб. / П. Й. Атамас. – К. : ЦУЛ, 2010. – 390 с.
11. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення / Ю. Г. Кім. – К. : ЦУЛ, 2014. – 600 с.
12. Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік : навч. посіб. / Є. Ю. Шара. – К. : ЦУЛ, 2011. – 422 с.
13. Бондар М. І. Звітність підприємства : навч. посіб. / М. І. Бондар. – К. : ЦУЛ, 2015. – 570 с.
14. Верига Ю. А. Облікова політика підприємства : навч. посіб. / Ю. А. Верига. – К. : ЦУЛ, 2015. – 315 с.
15. Кужельний М. В. Організація обліку : підручник / М. В. Кужельний. – К. : ЦУЛ, 2010. – 350 с.
16. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник / В. Г. Швець. – 4-те вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2015. – 572 с.

17. Серпенінова Ю. С. Бухгалтерський облік: загальна теорія : навч. посіб. / Ю. С. Серпенінова, С. М. Гольцова, І. О. Макаренко; за заг. ред. Ю. С. Серпенінової. – Суми : Університетська книга, 2015. – 336 с.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Наукова бібліотека НУВГП (м.Рівне, вул.Олекси Новака, 75). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: (<http://www.nuwm.edu.ua/MySql/>).
2. Електронний ресурс розміщення в цифровому репозитарії / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ep3.nuwm.edu.ua/>.
3. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
4. Офіційний сайт Кабінету Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : [http:// Міністерство фінансів України www.minfin.gov.ua](http://Міністерство фінансів України www.minfin.gov.ua)
6. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
7. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.libr.rv.ua/>
8. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cbs.rv.ua/>